

סעדרת הבקבוקים

< מבוא >

שהקדישו לכך. מנהל המפעל אף אמר בצורה מתריסה, שכיון שזה לא צורך של המפעל, אלא של שומרי השבת בלבד, אם כך צריכים גופי הכשרות לשלם לו את עלות הפעולות והתיקונים שצריך לעשות בכדי שהמפעל יוכל לפעול במתכונת שבת. **התחושה של הרבנים היתה, שהחברה בכלל לא היתה מעוניינת לשמוע את הדרכים שיאפשרו המשך ייצור תוך שמירה על ההלכה במפעל, אלא רק להשמיע כאילו הדבר בלתי אפשרי,** להניא את הרבנים מלהגיע לפתרון ולנסות לגרום להם להתייאש.

ובהזדמנות זו הגיע הזמן לנפץ את אגדת ה'אי-אפשר-לכבות' של פניציה - כמו שסיפר אחד מהאנשים שהיו קרובים לענין של פניציה, שבאחד מביקוריו בארה"ב נפגש עם מתכנן התנור המשמש את פניציה, ושאל אותו, האם יש אמת בטענה שלא ניתן להשבית את התנור יום אחד בשבוע? אותו מתכנן השיב שהוא יכול לייצר תנור שעובד יום בשבוע, יומיים בשבוע וכו', לפי הזמנת הלקוח. אם

"מפעלי פניציה" לייצור זכוכית (בקבוקים וצנצנות) עובדים רח"ל שבעה ימים בשבוע בפרהסיא ובריש גלי. כל אדם בר דעת ובעל נפש מבין שלא ייתכן לקדש על היין ולקיים בכך את הפסוק "זכור את... השבת לקדשו", בו בזמן שהבקבוק יוצר במפעל המחלל את השבת ואין לך סתירה גדולה יותר מזו.

במשך השנים נעשו אין ספור נסיונות לדבר על לב ההנהלה (המתחלפת) להשבית את המפעל בשבת קודש. הרבנים ישבו עם הנהלת המפעל מספר פעמים, הן בעיה"ק ירושלים, והן בירוחם במפעל עצמו, שם סיירו בינות לתנורים וחדרי הפיקוד, ולבסוף הגישו כמה סוגי פתרונות טכנולוגיים והראו באופן ברור שעם רצון טוב, אפשר להפוך את כל המפעל לעבור לייצור באוטומציה מלאה, ובכך יהיה המפעל שומר שבת למהדרין. בתחילה היה נראה שיש איזו הבנה מצד בעלי המפעל, אך כשהגיע זמן קבלת ההחלטות, הנהלת המפעל התחמקה בצורה מבישה, והורידה לטמיון את כל הזמן היקר

ציבור שומרי השבת!

והם מצידם מוסיפים וטוענים, אבל מה עם פרנסת 240 העובדים? האם לא חשוב יותר לפרנס יהודי מאשר גוי בטורקיה? (הכוונה למפעל הזכוכית בטורקיה) וצריך לדעת שהרבה מאוד שקר טמון בטענה הזאת, ממש זריית חול בעיני שומרי השבת! שהרי **יש פתרון**, ופתרון מעשי, אלא מה, שצריך לרצות ליישם אותו, והם לא רוצים, אלא מעדיפים להמשיך לרמוס את השבת, ולהציג תמונה כאילו מי שמסכן את פרנסת המשפחות הללו הם שומרי השבת, כשבעצם האמת שהתבררה למרבה התדהמה, באחת מהשיבות עם הנהלת המפעל, שמי שפועל בכל הכח שלא להשבית את המפעל בשבת

זהו 'ועד העובדים' שהכל סב על נושא תוספת השכר של 200% תוספת שכר העבודה בשבת, שלא תלקח מהם חלילה ...

בהקשר להימנעות שומרי השבת משימוש בבקבוקים המיוצרים במפעל מחלל שבת, כשבכך מסכנים לכאורה את קיומו של המפעל המעסיק בשבת כבחול כ-100 יהודים. מהראוי לצטט את אגרתו של מרן החזון איש אודות ה ח ו ב ה לעצור את חילולי השבת של הרפתנים שלא עמדו בנסיון והיו חולבים בעצמם את הפרות ביום השבת, החזון איש כותב דברים הנוגעים לנו

כך שאל, 'מדוע שלחת לישראל תנור של שבעה ימים בשבוע?'. 'פשוט מאוד' השיב 'זה מה שהזמינו'... כלומר מאז ומעולם יכלו לייצר בקבוקי זכוכית ללא חילול שבת בלא שום מאמץ מיוחד, ואין כאן אלא התעלמות ורמיסת השבת. (ועוד פושטים הם טלפיים טהורות, ובאגרת ייסוד המפעל המחלל שבת הם חותמים 'באמונה שלמה'). בסערה התקשורתית שעוררו מנהלי חברת פניציה בחודש האחרון, בשיתוף פעולה של לפיד וליברמן, תקפו הללו את שומרי השבת על שאינם קונים את תוצרתם, ובכך גורמים לסגירת המפעל. משל למה הדבר דומה? למפעל מזון באמריקה שיפרסם השכם והערב נגד השחורים ויפגע בהם. לא

קשה להאמין שהשחורים היו מפסיקים לקנות מזון מאותו מפעל. הרי זה דבר לגיטימי לכל הדעות, פשוט ומתבקש שאדם פגוע לא נותן מתנות לפוגע. כעת יבוא מנהל המפעל ויתחיל לבכות בתקשורת על השחורים שעשו חרם צרכנים על המפעל ולכן הוא בסכנת קריסה. הרי אנחנו נתחיל לצחוק, **'תוך כדי שאתה**

רומס אותם אתה רוצה שהם יקנו אצלך?

כאן זה עוד הרבה יותר גרוע! הרי הפגיעה של חברת פניציה היא בכל הקדוש והיקר לנו, שבת קודש היא אות הברית ביננו לבין בורא עולם, היום המיוחד שבו אנחנו יושבים עם המשפחה ושובתים מכל מלאכה, מתנה יקרה מבית גנזיו של מלך מלכי המלכים, ואין נשקט ונחשה כשרומסים את כבודה וכבוד אבינו שבשמיים בריש גלי,

ולא זו בלבד, אלא נהיה אנחנו הממנים העיקריים שמאפשרים להם לעשות את זה ??

שהרי כידוע רב בקבוקי היין הטובים והאכותיים מיובאים מחו"ל, לפיכך לפניציה נשאר לייצר רק את הבקבוקים והצנצנות הפשוטים והשקופים. ולמה משמשים אותם פשוטים? ליינות ומיץ ענבים לקידוש שבתות וימים טובים! וכך אנו מתוודעים לתופעה אבסורדית: **הציבור שמחזיק את המפעל זה**

ייצור בקבוקי זכוכית

מסורתיים וכלל לא רוצים לעבוד בשבת, אך החברה דורשת מהעובדים לעבוד גם בשבת, אחרת יפוטרו גם ביום חול', אותו בכיר סיים בדברי חיזוק בשם עובדים רבים "אנחנו מבקשים ממכם - תמשיכו את מה שאתם עושים, ואולי זה מה שיביא את החברה להפסיק לעבוד בשבת". הדברים כאובים ומהדהדים. נמצא שבכספנו אנו עלולים להיות שותפים באילוף יהודים לעבוד בשבת.

מה אנחנו יכולים לעשות ?

התשובה היא: עבור המערכה הזאת אין צריך הפגנות! צריך מודעות!

המלחמה היא 'מלחמה על הכיס'!

אנו מנצלים את הבמה החשובה הזו, ע"מ לעורר את המודעות לכאבם של מפעלים היוצאים מגדרם ושוברים את כל חוקי הכלכלה העסקית, בכדי לעמוד בדרישות הציבור לגבי השבת. בואו נראה איך נראית התמונה מזווית עינים:

לצורך הדוגמא, נתאר יקב מסויים בארץ שעושה שמיניות באוויר בכדי לא לקנות ממפעל מחלל שבת אלא מייבוא בקבוקים מחו"ל. כתוצאה מהחלטה זו, מתווספות ליקב פעולות כמו מציאת מקומות אחסון, ייבוא, שינוע וכד', העסקת עובדים שומרי תורה מצוות מהקודקוד ועד לזוטר, זאת בכדי לספק לצרכן שקונה יינות לשבת, מוצר שומר שבת אמיתי, מתוך הבנת הצורך של ציבור שומרי השבת. יש לדעת שפעולות אלו מוסיפות למפעל תוספת עלויות גדולה מהרגיל! ואל יהיה הדבר קל בעינכם - והרי יש הרבה יקבים שמסתפקים בהיתרים על היתרים...

וכאן מגיע תור הצרכנים לחזק את ידם, יד לוחצת יד, ולהעדיף את המוצרים של אותם מפעלים. יש צרכנים שקונים מוצר ממפעל מחלל שבת פשוט מחוסר שימת לב או לחילופין כי זה המוצר הראשון שנתקלו בו ולכן חשבה שימת הלב - ייתכן כי יהיה הפרש במחיר בין מוצרים מחללי שבת או שומרי שבת. ההפרש במוצרים מסתכם בעשרות אגורות במקרה הטוב או שקל שתיים, לבקבוק מיץ ענבים במקרה הפחות טוב (לרוב אין הפרש). אך על שבת קודש משתלם לשלם יותר!

המודעות הגוברת בציבור החרדי ניכרת היטב על מפעל פניציה. בנתונים שהעביר משרד הכלכלה בימים אלה (דו"ח משרד הכלכלה 06/19) שכוללים

מאוד: "אכן, גם אלה החולבים בשבת לא במרד ולא במעל יעשו זאת, רק הם מסורים ביד יצרם, וקשה להם לעמוד בנסיון ולחלוב על הקרקע שזו הדרך הישרה ומותרת, ונפשותיהם מתחננות לפנינו לבוא לעזרתם ולפלטם מיד יצרם..."

אגב, אחד הרבנים של העיר ירוחם שליט"א, שנכח בפגישה, צעק אליהם בכאב עצום: 'איך אתם לא מתביישים לדבר בשם העובדים הללו, הרי אני מכיר אותם אישית, חלק מהם מתפללים אצלי בבית הכנסת מוקדם בבוקר בשבת, ומיד אח"כ הם רצים לעבוד במפעל. הם אנשים שומרי שבת ומסורת מהבית, ורק אתם מכריחים אותם לעבוד בשבת!'

כששמע אחד מזקני הרבנים את הסיפור הזה, הוא נזעק בכאב ואמר שזה מזכיר לו את מה ששמע מאביו, שכך בדיוק היה באמריקה לפני שנים רבות, שיהודים שלא עמדו בניסיון של שמירת שבת, היו מתפללים ותיקין בשבת, ומיד אחר כך הלכו לעבודה. ובפרט שהרי לאמיתו של דבר, זה ברור שיהודי שמחלל שבת לצורך פרנסתו, לא רק שלא מרוויח מזה, אלא מזיק את עצמו, ואם השאלה היא אם לעבוד בשבת או שהמפעל יסגר, ברור לכל בר דעת שטובת כולם האמיתית היא שיפסק חילול השבת והקב"ה הוא שזן מביצי כינים ועד קרני ראמים, ולא מפעל שמחלל שבת הוא שמקיים את פרנסת העובדים הללו. כל שכן כשדנים רק על התוספת שכר של שבת, ולא על סגירת המפעל.

יש כאן בכל הסיפור דבר כאוב נוסף. לאחר הפרסום הראשון שלנו, פנה למערכת שומרי שבת (מס' פעמים) אחד מהעובדים הבכירים בחברת פניציה, ביקש ליידע אותנו - 'תדעו לכם שהרבה עובדים כאן

הידעת?

בקבוקי הזכוכית שאנו אוספים ומחזירים למכולות בעבור 'כסף', חוזרים אחר כבוד למפעל פניציה ונוסף להם חומר גלם להחזקת המפעל.

גם את הרבעון הראשון של 2019, עולה כי נתח השוק הכספי של פניציה בתחום הבקבוקים ירד לרמה הנמוכה ביותר אי-פעם. בשנים האחרונות התרחשה ירידה הדרגתית בנתח השוק של המפעל, ואז נרשמה צניחה בשנה אחת לכ-47%. כעת, נודע על ירידה של כ-10% נוספים בנתח השוק. הוי אומר שאנחנו נמצאים כעת ברגעים המכריעים, סוף סוף, אחרי מעל מ-80 שנה של חילול שבת, נזכה לקדש שם שמיים ונעצור את המציאות העגומה שאנחנו אלו שמקיימים את מחללי השבת.

ומיהם מחוללי המהפך המבורך הזה? אתם! הצרכנים! שהקפדתם להעדיף מוצרים שומרי שבת, שפניתם לחברות ולכשרויות והבעתם את רצונכם העז - לקדש את השבת, ולחזק את מקדשיו, אתם, ורק אתם, חוללתם מהפך מבורך שבע"ה יוסיף ויתפשט בכל ארץ הקודש.

המשיכו לחזק את ידיהם של שומרי השבת, קדשוהו, רוממיהו, הרי מדובר בפעולה כל כך פשוטה, שימת לב להעדיף מוצר ללא חשש חילול שבת. לבקש מהחנויות לספק תוצרת של שומרי שבת הן בתחום הבקבוקים, הן בתחום נייר הטישו והטואלט והן בנושא הנייר להדפסה, הפלסטיק, המלט ובעצם כל מה שביודעין מחלל שבת. אין לכם מושג כמה כל מעשה קטן שלכם משפיע יותר מהמון פעילויות ציבוריות, כי בסופו של יום הם צריכים אותך - את הלקוח שלהם. הם לא רוצים לאבד אותך... וכמו שהתבטא מנכ"ל פניציה "אני מוצף פניות מאנשים פרטיים, מיקבים ועסקנים" וזו הדרך היחידה שבעז"ה תביא אותם להפסיק את חילולי השבת, שהרי זו השפה היחידה שהם מבינים - כסף...

יאמר ברורות, זה מה שהשפיע עד כה, ובע"ה ישפיע הלאה. חזקו ואימצו!!!

עדותו של עו"ד שאול בר אילן: אני דימונאי ומתפלל בבית הכנסת יחד עם אלברט לוי - יו"ר ועד עובדי פניציה (בשכונת רמת דוד בדימונה), הוא בעצמו סיפר לי (לא שמועות ולא עיתונות!) שאחרי שהתברר שיש תנור שלא ניתן לכבות אותו בשבתות ואחרי שהתברר שפתרון הלכתי טכנולוגי הוא קצת מורכב, הלך איזה גאון למהנדס מחו"ל שתכנן את התנור, הלה נחשב מומחה עולמי בתכנון תנורים ליציקת זכוכית ושאל אותו האם לא היה ניתן לתכנן את התנור מראש שיהיה כזה שניתן לכבות אותו פעם בשבוע? למרבה ההפתעה השיב המתכנן שאין כל בעיה לתכנן תנור כזה (!!!) "אז למה לא תכננת את התנור כך?" שאלו את המהנדס. מה התשובה שאלתם?

"פשוט אף אחד לא ביקש ממני את זה".

ללמדך עד כמה המודעות אצלם לדבר הבסיסי שמכונה שבת אינה מהדברים שיש להתפאר בהם..." (11/5/19)

פסק הלכה ממרן שר התורה
הרב חיים קנייבסקי שליט"א

שאלה:

האם יש ענין להיכנס לסיכון כספי,
כדי להשתמש בבקבוקים ממפעל שומר שבת?

תשובה:

בוודאי דבר טוב, שלא יהא 'מזכרת עוון'
ומחזק ידי עוברי עבירה.

כאן דבר טוב, שלא יהא מזכרת עון ומחזק ידי עוברי עבירה

1975 - ה"ל

דליקה
ב, פניצ

ההיגיון.
ההולקה בשעה 5 אחה"צ
נחת נראו למרחוק. הכבאים
למקום בשש מכוניות כיבוי
שתיים הצליחו לאתרה
ע את התפססותה לעבר גינת
המפעל.
יצור הופסק והכבאים נשארו
ח למשך הלילה להשלים את
האש.

1977 - 1978

1978 - П"ЛП

תשל"ט (1979) -
הפסדים כלכליים
לפניציה

תשל"ט - 1979 ©

רה-ארגון במפעל

רה-ארגון במפעל בירום
פעילותה של "מנייה" בחו"ש יוטא-וויי שצרה בסיוע רכ"ש המפעל לייצור זכוכית שטוחה חלולה לקבוקים בירום מדי "מספר" וקליטתו במפעל "מנייה".
הנהלת "מנייה" עיבדה חכמי מקיפה של רה-ארגון מפעלי בירום לקבוקים בירום. החלטה שצמחה בינעל מיהר

מאת סופרו הכלכלי

[illegible]

1861 - 1981

מעלות היסוד

הם יתורבו, ואחד מהם שנת הנוצלה לזרע העולם
אשר נתקבלה ביום הזה, ועתה היא לעדית ישראל וישראל
אשר על רמה נשאת בערכו של השב רחב הימים.
לג - פתח החצר המדרגות.

[illegible]

הנהגות האומות וכו' כענין - וירושם את היום אבן -
תעלי זכות ישראליים "מנצח" בע"מ, לחדות "כור" מוסדה
חדת עובדים.

על יום בשש ושלבים - בעל ראשון ל"צור בקטניות
ופות וקוסמטיקה בטרם חסוקה של 35,000,000
ות, בעיה, ובשלב שני, קו ייצור חדש לחצירת כלל-ה

[illegible][illegible]

הוא עבד החתום, באשעה, פלגה.

רצוי ומצוי בתעסוקת השבת

יש רצוי ויש מצוי. אני משמש מזכיר ועד פועלי פניציה 15 שנה. ומייצג 600 איש, ואני יושב גם בארגון שמייצג 25000 עובדי "כור". במפעל שלנו, "פניציה", עובדים קרוב ל-160 איש בשבת. אנו מפעילים תנור שעובד כל הזמן רצוף, במשך 5-7 שנים. מפעל "טמפו" בירושם, שהיה שייך למר בורנשטיין נמכר ל"פניציה" עכב להצגים נגדו. אמרו: אדם דתי התומר בשיבות איד יכול להפעיל את מפעלו בשבת. לפי ההלכה המוצר שנעשה בשבת אינו כשר, אבל ידוע שכל המשקאות וכל היינות, הבקבוקים שלהם מיוצרים בשבת, כי במפעלים אלה עובדים בשבת. למרות זאת מעולם לא שמעתי ולא קראתי שהבקבוקים שנעשים אצלנו הם פסולים. אם שנעשו בשבת. מר בורנשטיין הגיע למסקנה שהוא לא יכול לעמוד בהפסדו את מפעלו כי לא השתלם לו לקיימו.

לדעתי עוד טרם מצינו את כל יכולתנו המדעית בקשר לעבודה בשבת. בקינת הפלדה, בנשר, בפניציה, ובסולתם, עובדים מאות אנשים בשבת, ואני יודע שהיתה

תשמ"ב - 1982

תשמ"ב (1982) -

יו"ר ועד העובדים של פניציה, שמעון קטרי, פורס תמונת מצב כואבת על חילול השבת במפעל:

"במפעל שלנו, פניציה, עובדים קרוב ל-160 איש בשבת. אנו מפעילים תנור שעובד כל הזמן רצוף, במשך 5-7 שנים. ע"פ ההלכה, מוצר שנעשה בשבת, אינו כשר, אבל ידוע שכל המשקאות וכל

היינות, הבקבוקים שלהם מיוצרים בשבת. כי במפעלים אלה עובדים בשבת. למרות זאת, מעולם לא שמעתי ולא קראתי שהבקבוקים שנעשים אצלנו הם פסולים אף שנעשו בשבת. אני יודע שהייתה נכונות ממר סלע המטפל בבעיות אלה מטעם הנהלת "כור", למצוא פתרון לעבודה בשבת.

אבל יפה עוד משהו, אילו המפלגות הדתיות היו לוחצות על משרד העבודה לא לתת היתרים בשפע למקומות עבודה לעבוד בשבת - היינו אומרים דינו. אבל אני יודע שהמפעלים דורשים היתרים בשבת ואין כל בעיה לקבלם. לו לחצו הדתיים בממשלה קצת לסגור את הברזים, התמונה הייתה אחרת.

אנשים רוצים לעבוד בגלל הכסף (אני יודע שיש מפעל שנותן 300% תוספת בשבת) אבל לא כולם רוצים לעבוד בשבת, ואילו אלו אותם מפעלים לעמוד בבעיה של שמירת שבת יכול להיות שהתמונה הייתה אחרת. ישנה פה גם דילמה של מנהלי עבודה ובעיות קידום. אם פועל רוצה להתקדם וידע שכשהוא יגיע להיות מנהל הוא צריך לתת הוראה לעבוד בשבת לפועלים שלו אז הוא נסוג אחורה. מכך הוא נשאר פועל כדי לא להגיע למצב כזה שהוא צריך לתת הוראות לעבוד בשבת. זוהי דילמה קשה ואני חושב שאנחנו לא התעמקנו בנושא הזה."

(מתוך חוברת תורנית "מדע וטכנולוגיה לעזרת ההלכה")

ולמעלה מכליון לשים. לשיעורי תורה "המעייין". כספים אלו |

אולטימטום לפניציה

משלחת הוועדה לפען השבת נפגשה ביום רביעי כ' אב בבית מאיה בת"א עם מנכ"ל מפעל חובכית פניציה מר אברהם ולד, ודרשה ממנו להתחיל מיד בהליכים להפסקת העבודה בשבת במפעל החברה שבירושם.

המנכ"ל ניסה להסביר את הקשיים האובייקטיביים, וטען שכעבר, לפני כז' שנים כבר ניסו להגיש פתרונות טכנולוגיים, ושכבר יש להשתדל לפתור את הבעיה... אנשי הוועדה לא שוכנעו מדבריו. והלכו אליהם רפול הודיע ברורות, שאם המפעל לא יגש מיד לפתרון הבעיה, הרי מפעל משקאות המשתמשים בבקבוקי המפעל, ויש להם הכשר מהבד"ץ, יפסיקו לרכוש בקבוקים אצלו.

המנכ"ל, שהבין את חומרת הדברים ומשמעותם, הבטיח להזמין מיד את פרופ' פרנקל מחיפה שהגיש בשעתו פתרונות טכנולוגיים המאפשרים הפסקת עבודה בשבת ולבקש ממנו שנית לתת את המלצותיו. "המפעל יעשה הכל כדי לקיים את המצוה האלוהית גיש עציון חושבים דתיים דורשים בריכה מעורבת

המועצה האלוהית גיש עציון חושבים דתיים דורשים בריכה מעורבת

תשמ"ד - 1984

תשמ"ד (1984) -

אולטימטום לפניציה מ"הוועדה למען השבת" - קריאה להפסקת הייצור בשבת.

משלחת הוועדה למען השבת נפגשה ביום רביעי כ' אב, בבית מאיה בת"א, עם מנכ"ל מפעל הזכוכית 'פניציה', מר אברהם ולד, ודרשה ממנו להתחיל מיד בהליכים להפסקת ייצור העבודה בשבת

במפעל החברה שבירושם. המנכ"ל טען שבעבר, לפני כ-7 שנים כבר ניסו להגיש פתרונות טכנולוגיים, ושכבר יש להשתדל לפתור את הבעיה... אנשי הוועדה לא שוכנעו מדבריו והרב אליהו רפול הודיע ברורות שאם המפעל לא יגש מיד לפתרון הבעיה, הרי מפעל משקאות המשתמשים בבקבוקי המפעל, ולהם הכשר מהבד"ץ, יפסיקו לרכוש בקבוקים אצלו.

המנכ"ל שהבין את חומרת הדברים ומשמעותם, הבטיח להזמין מיד את פרופ' פרנקל מחיפה שהגיש בשעתו פתרונות טכנולוגיים המאפשרים הפסקת עבודה בשבת ולבקש ממנו שנית לתת את המלצותיו. "המפעל יעשה הכל כדי לקיים את הבטיח ולד. (תמורה, תשמ"ד)

תשמ"ו (1986) -
מהנדסי המכון הטכנולוגי שביקרו
במפעל פניציה טוענים שניתן
לערוך שינויים באופן שלא יעבדו
יהודים בשבת.
(המחנה החרדי, יב טבת תשמ"ו)

**140 יהודים עובדים מדי שבת
ב"פניציה"**

מקרה אופייני המלמד על חילול שבת תוך עזות מצח וחלול מחסור. אפשר למצוא בירוחם מפעל "פניציה" בירוחם. זהו מפעל יחיד בארץ המייצר בקבוקים כל יחיד בארץ שמה כמות בקבוקי "פניציה" - אומר אברהם שרמון מזכיר הוועדה למען השבת. מפעל זה עובד גם בשבת וכמאלו הקשור, הוא מנסה 140 איש בשבת. בינעם כאלו שלא עושים זאת אלא מחשש לפיטורין. ויש על כך עדויות ברורות.

כמלים אחרות: אותו משק, שאם ואנחנו שוחים בשבת מתוך בקבוק - ישנו סכר יב שיהא יוצר בשבת!

לפי תודעתם קיימת "הוועדה למען השבת" דיון בנושא זה. השתתף בו גם הרב מנחם מנדל מוסררה התורה בירוחם. הרב רפאל העיר לפניה לכל נותני ההכשרים למיניהם שימנו לחברות המשקאות ויתנו את הענקת ההכשר כבן שהמפעל יפעיל לחן על "פניציה" להפסיק לעבוד בשבת.

על "פניציה" הוועדה למען השבת אף היא בדברים עם ראשי המפעל. הם טרבו לשמוע אותם ורק לאחר שהרב רמול ארץ עליהם שיגרום שאף מפעל לא יקנה את תוצרתם הכימית לשותף. למעשה - לא הושג מאומה.

מהנדסי המכון הטכנולוגי שביקרו במפעל טוענים שניתן לערוך שינויים באופן שלא יעבדו יהודים בשבת! בינעם המפעל שהוא מיוסדה של "כור" ההסתדרות. ממשיך לעבוד גם בשבת. דוגמא אחת!

תשמ"ו - 1986

דבריהם הקשורים עם בטחון ישראל ועם פיקוח נפש... (דברי ח"כ המינים א.ש. בנוגע להחלטה עבודה - המודיע כ"ד כסלו) - הודאה על תורה חדשה לעם ישראל - היתר פיקוח נפש לפי הש"ע. והיתר בטחון ישראל לפי חוק הכנסת.

... מגילויים של הוועדה למען השבת... במפעלי "פניציה" ירוחם מועסקים כ-200 עובדים לעומת כ-100 עובדים שפורסם ברשימת ההיתרים...

... הוועדה למען השבת טוענת כי גם מפעל "קליל" עבר על החוק כשהעסיק עובדים מעל 9- עובדים המופיעים בהיתר עבודה... בקשר לכך פנה הרב צבי גלסנר מראשי הוועדה לשר הטרבורה ומירנו במכתבו את רשימת שמות 11 העובדים יהודים

תשמ"ז (1987) -
תגלית מרעישת - בפניציה עובדים 200
יהודים בשבת ולא כפי אישור המדינה
ל- 100 עובדים ברשימת ההיתרים.
(החומה, תשמ"ז)

תשמ"ז - 1987

כרשת התנור של פניציה

במחלוקת אקסטרמית קרע תנור הייצור הראשי של וניציה בירוחם. מאז המפעל דומם והעבודה אמורה 'להתגבר' הולכת בעוד מספר שבועות. בינעם אלפים לייבא לארץ בקבוקי וניציה.

האם ניתן היה למנוע את ההצדק בתנור ואת השבת המפעל משה בורשטיין טוען כי לפני שנה הגיש למשרד התעשייה והמסחר מכתב ובו וודרה, שיש כדור חותמת של ממונה המועצה התנור של פניציה יסבוק חיים כמחצית השנה אל 1987. התקנים מן המכתב נשלחו למענה להם הולת כדי להגותה מפיציה. עם הערמה להחלם והאזהרה.

דן שגל ראש קבוצת מוצרי הציוד של כור, אנה. כי למרות המכתב שהגיע מבורשטיין, התי' שמו בפניציה, שבורבו מותח רעץ הסתבסס על ודע שהעניין בורשטיין לאותו משהחל חות דעת וחת של פניציה לקעה שהתנור יתחיל מעבר עי' קילו את המפעל. בינעם הכל פחות.

תשמ"ח - 1988

תשמ"ח (1988) -
תנור היתוך הזכוכית שבמפעל
קרס והשבית את המפעל
למשך חודשי עבודה ארוכים.

ספר שמיים נודע ונמין עבודה והשבת אינה נעדרת בו. מה שהיה בעבר, זה שחיו מקרים מעין אלו. לא עבדו בשבת באופן רשמי. אך חיות אחרות שומרים שבת, ואנחנו שמחים על כך.

אחת החברות הידועות ביותר בארץ כמחללי שבת בפרט, זו חברת "פניציה". חברה זו מייצרת בקבוקי וניציה, חברה זו נמצאת בירוחם שבנגב. קול עזתה השבת טשטש משם שנים רבות. היה נסיון 'לשבור' אותה. ע"י הפעמת מקניית בקבוקים מחברה זו. אך לא באו את אלה, חוק שמטנתו "חוק פניציה".

חוק זה אומר, שאסור ליבא בקבוקים מחו"ל, אלא אם כן מקבלים אישור מיוחד מתוצרת פניציה עצמה. באישר זה צריך להיות כתוב, שבחברת הישראלית אין מייצרים שום בקבוק כזה. את אלו, ורק את אלו, ניתן ליבא. חברות רבות וקטני הון הגיעו להסדר שאנו מביעים רצון. את הבקבוקים עבדים ייצרו בימי חול, וכך אומר לנו אחד ממנהלי החברה.

"פניציה עובדת בשבת. זו עובדת ואנו לא ססתיים אותה. לחברות שדורשות ב'דרישה קשה' תוצרת שאינה משבת, אנו מייצרים בימי חול, ואי משפיקים את היצור לפני כניסת השבת. עד כעת השבת."

המושג דרישה קשה ודרישה שאינה קשה מוליקה נורה אדומה. היו אומר, שישנם חברות שלא עומדות על כך בכל מחיר. חולשה או נרמל לחילול שבת ביצור בקבוקים, אותם אולי גם אנו רוכשים.

מבני דבר אומרים לנו ששם רצון טוב ומעילות נכונה ניתן לפעול ולהשיג אישור לקניית מוצר. וזאת אם יודעים איך לענות לחוקים בקבוקים לדורש.

בחקר לכך, אומר לנו הרב אברהם ישעיה יונבסקי שליט"א - רב אגודת החרדים "בראשון לציון ניתנה הוראה חד משמעית, שהמוטות הבקבוקים שאנחנו מוסינים

תשמ"ט - 1989

תשמ"ט (1989) -
"פניציה עובדת בשבת זו עובדה ואנו לא מסתירים אותה. לחברות שדורשות בדרישה קשה תוצרת שאינה משבת, אנו מייצרים בימי חול ואף מפסיקים את הייצור לפני כניסת שבת." כך אומר אחד ממנהלי החברה. המושג דרישה קשה ודרישה שאינה קשה מדליקה נורה אדומה. הוא אומר, שיש חברות שלא עומדות על כך בכל מחיר. חולשה זו גורמת לחילול שבת בייצור הבקבוקים אותם גם אנו רוכשים. (יתד נאמן תש"ן תזריע מצורע)

תש"ן (1990) -

מפעל פניציה על סף קריסה - הנהלת פניציה השביתה את המפעל ושלחה את עובדיה לחופשה ארוכה ללא תשלום ואף הודיעה על תאריך סגירת המפעל.

תש"ן - 1990

תשנ"ב (1992) -
פרסום קול קורא מהוועדה
למען השבת - רשימת
עסקים מחללי שבת.
(האיגוד תשנ"ג)

תשנ"ב - 1992

תשנ"ז (1997) -
יצרני מזון גדולים המשווקים
לשוק החרדי, הודיעו לפניציה
כי הטלת חרם תגרום להם
לרכוש תוצרת מיובאת.

תשנ"ז - 1997

יום רביעי, י"ז בכסלו התשנ"ד (1 בדצמבר 1993) -
"מפעל" פניציה" בירוחם לקראת משבר נוסף, המפעל עומד
פיטורי 80 עובדים היום, ומחר אולי בפני פיטורים של כל
העובדים. רק לפני שנה פוטרו 40 עובדים, וקודם לכן פוטרו כ-70
עובדים. **משבר רודף משבר במפעל**. מ-700 עובדים שעבדו שם
בשנות ה-70 ירד
המספר ל-450
עובדים לפני ארבע
שנים. היום נותרו
260 עובדים, והמספר
ירד ל-180. בהמשך,
על-פי המצב היום,
גדול הסיכוי לחיסול
המפעל כולו". (הצעה
לסדר-היום בכנסת
של ח"כ יוסף וינונו)

תשנ"ח (1998) -

"זה כשנה וחצי דורש ועד הכשרות של העדה החרדית וכן **הרב אלישיב** (שליט"א) [זצ"ל],
ממנהיגי דגל התורה, לסגור את מפעל פניציה בשבתות וחגים. **הנהלת המפעל וכן הדירקטוריון**
דחו את הדרישות על הסף."
על רקע זה החליט ועד הכשרות להוציא פסק הלכה המחרימ את תוצרת המפעל וכן כל מוצרי
החברות העושות שימוש במיכלי הזכוכית של פניציה, בעיקר יקבים. 'כרמל מזרחי' הודיעו
להנהלת פניציה כי לא ירכשו מהמפעל מיכלי זכוכית אם יוטל חרם.
יו"ר פניציה, סבינועם אביבי, הודיע באחרונה כי **לא יהסס לקבל החלטה לסגור את המפעל**
לאלתר אם ועד הכשרות של הבד"צ החרדי יממש את איומו.
(גלובס 7/7/98)

תשנ"ח - 1998

תשנ"ח (1998) -

מודעות הצרכנים שומרי השבת תפסה
תאוצה - יו"ר פניציה, סבי אביבי - **"המפעל**
ייסגר ביום בו הציבור החרדי יטיל חרם על
תוצרת המפעל" (גלובס 3/2/98)

תשנ"ח - 1998

י"ט באדר התשנ"ח (17 במרץ 1998) -
פרוטוקול ישיבת ועדת העבודה והרווחה:
סבינועם אביבי - יו"ר מועצת המנהלים של
פניציה:

תשנ"ח - 1998

הודעתי לחבריי העובדים, להנהלת המפעל,
למזכיר מועצת הפועלים והוצאתי מכתבים
לכולם: באותו יום שיצא פסק הלכה
לחברות טמפו, קוקה-קולה ושאר הלקוחות שלנו, לא לקחת בקבוקים מפניציה, מועצת המנהלים
הסמיכה אותי לסגור את החברה באותו רגע. **לא נהיה מוכנים להפסיד בין 5-8 מיליון דולר**. לא נהיה מוכנים
להפסיד!!!, חיים זהבי - יו"ר מועצת פועלים ירוחם: תעשו מצווה גדולה בכך שתבלמו את האיומים עלינו
כדי שהמפעל יוכל לחזור לנורמליות. בלי זה אני לא רואה תקומה. אני רואה לאן זה מוביל. אני פוחד מהיום
שהחרדים יממשו את ההחלטה.
יהודית ועקנן מנהלת רכש חו"ל בפניציה: אם תיכנס למפעל שלנו בסביבות שעה 14:30, תרגיש שאתה
נמצא בבית כנסת ולא במפעל. רוב התחנות נטושות וכולם מגיעים לתפילת הצהריים...
יוסי שריד שר": העובדה שהאנשים האלה מייצרים לנו את הבקבוקים היא היא הדבר הקדוש. **עבודה של**
אנשים ופרנסה של אנשים זה הדבר הקדוש בעינינו. הסיפור אם ייצרו את זה ביום שישי או בשבת הוא לא
חשוב!!!

תשס"ח (2008) -

"יש היום הרבה אתרים שומרים שבת ובכל שנה מספרם גדל, ציבור שומרי השבת נחשף לאפשרויות הרבות שיש בידו במקום תוצרת מחללת שבת.

תשע"ז (2017) -

ארגון 'שומרי שבת' יוצא לדרך, בהפצה נרחבת של חומרי הסברה להעדפת מוצרים ללא חשש חילול שבת.

תשע"ז (2017) -

מיד לאחר הדפסת "חוברת המידע" המורחבת של 'שומרי שבת', חלה התעוררות בציבור שומרי השבת מה שמבהיל את פניציה שגם כך נמצאת בקשיים כלכליים. מתקיימת פגישה היסטורית בין ראשי הארגונים למען השבת, וראשי גופי הכשרות, עם מנהלי פניציה. הוחלט על מציאת פתרון ע"י מהנדסים להשבתת המפעל בשבת. לאחר חודשים של עבודת מהנדסים מאומצת, והצעת שני פתרונות אפשריים גם מבחינה הלכתית וגם מבחינת מקצועית וכלכלית, פניציה נוקטת בטקטיקה שיווקית ומוליכה שולל את וועדת הרבנים וראשי הכשרויות שעשו ימים כלילות בניסיון למצוא פתרונות והבעת נכונות. התקווה והציפיה שהנהלת פניציה תקבל את המתווה שנבנה בצורה יסודית, התנצפה לנוכח נסיגת המפעל. לאחר באומרו כי "לא ניתן למצוא פתרון".

תשע"ט (2019) -

פניציה במסע הכפשה על ציבור שומרי השבת - "לא מרחמים עלינו, אנחנו לקראת פשיטת רגל בגלל ציבור שומרי השבת אך איננו מוכנים לשום פתרון של שמירת שבת". תגובת המדינה - ליברמן ולפיד שר"י נכנסים לתמונה, ומסדרים לפניציה פטור מחוב למדינה של 15 מליון ש"ח.

תשע"ח (2018) -

דיון בכנסת. ישיבה של ועדת הכלכלה, מפעל "פניציה" בירוחם בסכנת סגירה עקב לחץ של רבנים שלא יפעל בשבת.

אז מה יהיה הסוף ?

האם ציבור שומרי השבת ימשיכו 'לתדלק' את המפעל הרומס את כבוד השבת?

תשע"ט (2019) -

אחרי כ-80 שנה של זלזול בשבת ובשומריה. התעורר כוחו האדיר של הציבור שנמאס לו לוותר על כבודה של השבת !!! גל פניות אדיר לפניציה וליקבים בבקשה להפסיק את הייצור בשבת קודש, וכן העדפת הציבור בקבוקים וצנצנות ללא חשש חילול שבת - מביאים את הקץ על הבזיון המרחף מעל ראשנו. מנכ"ל פניציה, מיכאל שוורץ - "אנחנו בירידה של עשרות אחוזים במכירות כתוצאה מכך. הדבר הזה מתבטא במחזור של הרבה מילוני שקלים בשנה. לא נוכל להמשיך באופן זה..." (בראיון לרדיו קול חי 05/19)

"והייתם נקיים"... כל המידע שבחוברת נאסף על ידי גורמים חיצוניים מקצועיים, ואין אנחנו מחזיקים בחיבורים שנאסרו ע"י גדולי הדור שליט"א.